

FÓIA DIECESANĂ.

Organ al Eparchiei gr. or. rom. a Caransebeșului.

Apare odată în săptămână: DUMINECA.

<p>Prețul Abonamentului : Pentru Austro-Ungaria pe an . 5 fl. — cr. " " " " pe 1/2 an . 2 " 50 " " România și străinătate pe an . 14 franci " " " " " pe 1/2 an 7 "</p>	<p>Prețul inserțiunilor : Pentru publicațiuni oficioase, concurse, edicte etc. tipărite de 3 ori, dacă conțin până la 150 cuvinte 3 fl., până la 200 cuvinte 4 fl., de aci în sus 5 fl.</p>	<p>Correspondențele sânt a se adresa redacțiunei „FÓIA DIECESANĂ“; érá banii de prenumerațiune și inserțiuni la Tipografia diecesană în Caransebeș.</p>
--	--	--

Cuprinsul : Ordinațiune consistorială în cauza dăniilor benevóle pentru scopuri culturale. — Dela instalațiune. Felicitări și gratulațiuni. — Spicuirii istorice. Resbóele lui Traian în Dacia. — Escursiune geologică pe muntele Cozlariu. — Discurs funebral. — Varietăți. — Concurse și licitațiune minuendă.

Nr. 25 plen.

Ordinațiune consistorială

cătră tóte oficiile protopresbiterale din diecesă.

Pe baza rescriptului Escelenției Sale Dluí Ministru ung. reg. de culte și instrucțiune publică ddo 17 Iunie a. c. Nr. 1513 pres. prin care sântem recercați a comunica Escelenției Sale suslăudatului Dn Ministru tóte dăniile mai însemnate, ce se vor face pe viitoriu spre scopuri culturale în diecesă, pentru ca în conformitate cu dorința esprimată din partea dietei țerei, numele nobililor dăruitori se pótă fi petrecut în rapórtele anuali ministeriali, ce se subștern dietei, — me afiu îndemnat a dispune, ca oficiile protopresbiterale se aducă la cunoștința Consistoriului diecesan prin o descriere scurtă dar esactă tóte dăniile mai însemnate, ce se vor face în viitoriu în protopresbiterat spre scopuri culturale d. e. dănií pentru înființarea, zidirea de școlí, pentru reparaturí mai mari și costisitóre ale caselor esistente de școlă, precúm și dăniile în folosul susținerii școlilor și a fondurilor școlare, fie aceste dănií în bani gata séu în naturalii adecă lemne de clădit, cărămidă etc. însemnând într'una corect și numele, conumele, caracterul și locuința dăruitoriului séu dăruitorilor, ca astfel Consistoriul diecesan se pótă satisface recer-cării ministeriale susatinse.

Caransebeș, din ședința consistorială plenară ținută la 10 Iuliu 1889.

Episcopul diecesan
Nicolau Popea, m. p.

Dela instalațiune.

Felicitări și gratulațiuni.

Escelenția Sa În. P. S. S. Domn Archiepiscop și Metropolit *Miron Romanul*:

Salutare Preasânției Vóstre și tuturor celor adunați la festivitățile de acolo, care se fie angurii binecuvântate pentru sânta noastră biserică.

Escelenția Sa Generalul de artilerie (Feldzeugmeister) *Baron Gabriel Rodich* din Viena în limba germână:

Mulțumesc pentru invitare. Gratulez Ilustrității Tale la intronisațiunea solemnă și regret fórté, că absentând momentan din (comuna) Pestere nu pot să-Ți esprim în persónă simpatiiile mele.

Escelenția Sa Domnul comandant de corp din Timișóra *Baron de Waldstätten* în limba germână:

Regret fórté, că nu pot fi present în persónă la intronisațiunea solemnă a Ilustrității Vóstre. Permite-Ti-mí dar, Ilustrisime Domnule Episcop, să-Ți esprim în scris felicitările mele cele mai sincere și cordiale:

Diecesa Preasânției Tale dá corpului meu de armată un număr mare de ostași probați și bravi, al cărora preț moral are baza sa în o educațiune religiósă morală. De aceia urmăresc cu cel mai viu interes întreprinderile în acéstă direcțiune ale venerabilului cler, carele a primit acum în persóna Ilustrității Tale model ilustru. Sperez, că voi fi în stare, Ilustrisime Domnule Episcop, a Te saluta în persónă, și a Te asecura cu graiul viu despre înalta stima și venerațiunea mea.

Escelenția Sa Dl Episcop diecesan romano-catolic al Cianadului *Alecsandru Bonnaz* în limba magiară:

Cu bucurie me folosesc de ocașiune spre a esprima Ilustrității Tale cele mai sincere felicitări la noua distincțiune și spre a implora abundanta binecuvântare alui Dđeu asupra activității Ilustrității Tale, ce are de scop binele patriei nóstre și al diecesei Ilustrității Tale.

Preasânția Sa Dl Episcop sârbesc gr. or. al Timișorei *George Brancovici* în limba sârbescă:

Regret, că nu pot participa la frumoasa sărbătoare, având a fi pe această zi în vizațiune canonică în diecesă, felicitiez înse cordial pe Preasânția Sa Dl Episcop diecesan Nicolae.

Ilustritatea Sa Dl Episcop greco-catolic al Lușului *Victor Mihályi*:

Primiți la această solemnitate sacră mulțumita mea sinceră dinpreună cu congratulațiunea cordială, că este fortunat a părăsi doliul, a venera pe față pe mirele bisericeii catedrale de acolo, și a se pleca sub blânda și dorita cărmă a capului și păstorinului acelei diecese.

Ilustritatea Sa Dl general-major *I. Stanoilovich* din Biserica-albă:

Nu pot veni la Caransebeș spre a participa la festivități. Voiu rădica însă în această memorabilă și pocalul meu în sănătatea Ilustrității Tale și pentru prosperarea diecesei.

Ilustritatea Sa Dl general-major *Teodor cav. de Sărăcin* din Cernăuț:

Sincerile mele felicitări la sărbătoreea de astăzi. Atotputernicul se susțină la mulți ani pe Ilustritatea Văstră pentru binele diecesei noastre.

Clasica odă

a profesorului gimn. emerit din Brașov *David Almășan* în vîrstă de 82 ani.

Pridie Idus Iulias 1889.

Salve vir noster, nostro ter dignus honore;
Vive diu claris nomen virtutibus ornas!
Ideirco ingenium moresque tuos veneremur.
Sume pedum coclo demissum, Magne Sacerdos!
Pasce gregem Christi, sint grex agnique beati!
Gratus eris nomenque tuum immortale futurum.
Summi mens regis fuit, ut sua templa gubernes!
Gratutor ergo tibi, descendat ab aethere panax.
Pax animi gliscat, concordia maxima amorque.
Accipe, quod votum tibi fundit mens animusque!

David Almășan,
emeritus professor.

Séu pe românesce:

Salutare! al nostru iubit bărbat, de trei ori demu
de onore;
Să trăiți mulți ani, Ți-ai împodobit numele cu virtuți
strălucite!
Deci î-Ți venerăm talentul și firmul caracter.
Ia toiagul trimis din cer, mare Păstor.
Pasce turma lui Christos, fie turma și mieii ferice.
Veți fi plăcut și numele Tău în vecei nemuritor.
Împăratul ceresc a voit se-Ți încredințeze cărmă bise-
ricii sale.
Te felicitiez, să se pogorê din cer iarba vindecătoare.
Înflorască pacea sufletului, concordia cea mai mare
și iubirea.
Primesce dorința, ce o rostesc o inimă curată.

David Almășan,
fost profesor.

Au mai gratulat parte prin epistole parte prin telegrame: Escelențiile Lor: Generalul de artilerie în retragere Baron Scudier din Viena, Dl locoteninte de Mareșal campestru Conte Artur Lichtenberg Mordaxt Schneeberg, divisionariu în Timișóra, apoi Dni generalii majori Habiger brigadir tot în Timișóra și Michail cav. de Trașă din Graț. Din *Reșița*: administrațiunea supremă. Din *Sibiin*: Participăm la bucuria eparchioților caransebeșeni și Preasânției Văstre trămitem sincerile noastre felicitări. Archim. Dr. Puscariu, protosincelul Frateș, profesorul Pletosu, asesoriul Dr. Roșca. Din *Brașov*: ddnii Dr. Aurel Mureșan redactor, protopresbiterul Meșian și parochul Persinariu. Din *Arad*: secretariul episcopese Ignatie Papp. Din *Craiova*: Dl Urechia. Din *Roman*: Dl Dr. Săcoșan. Din *Roșiori*: dl Constantin Jinga. Din *Biserica-albă*: Dl avocat Roșu. Din *Cudrît*: Ddnii Baron Ivan Stoianovici și Dr. Petru de Despinit. Din *Păstyeu*: Dl Emanuil Ungurianu avocat. Din *Viena*: Dl dr. Constantin Popasu. Din *Bogșu-montană*: Dl Pocrean, ingenieer montan. Dela *Vâlcele* în Transilvania Dl paroch Moga în numele tuturor óspeșilor români de acolo; mai mulți cunoscuți ai Ilustrității Sale dela Abrud și din alte părți ale Transilvaniei, în fine mai multe comune bisericesci din diecesa Preasânției Sale.

Felicitările și gratulațiunile trămise Preasânției Sale la Sibiin cu ocașiunea aprobărei alegerei și a consacrărei le vom publica în unul din Nrii viitori.

Toastul dlui *Dr. Alecsandru de Mocsonyi* ținut la prânțul festiu.

„Diecesa celebrăză ađi o frumoasă festivitate. Prin instalațiunea solenă a nou alesului și confirmatului nostru Episcop se împlinesce dorul ei cel mai viu, după o scurtă văduvie. Și noi cedasem numai unui impuls natural, când între sențimintele noastre de bucurie, în locul prim ne adusesem aminte cu îndatoritul omagiu de acela, a cărui grații părintesci avem să mulțămim această festivitate. Tot-odată am împlinit și o datorință plăcută, un act de recunoscință cătră un alt factor constituțional al țării, pentru loiala și binevoitorea sa procedere față de biserica noastră.

Când deci eu rădic pocalul meu în onóre celebratului nostru Episcop ca să interpretez felicitările noastre, cred că am să indigitez mai nainte la acel spirit adevărat bisericesc, carele a condus pe ceialalți doi factori ai alegerii de episcop și s'a manifestat într'un mod așa de frumos și edificatoriu, atât în votul aproape unanim al sinodului electoral, cât și în armonioasa cooperare între acesta și președintele ei ad hoc, prea veneratul nostru Metropolit, capul suprem al bisericii. Nesmintit calitățile personale, trecutul binemeritat și pozițiunea distinsă, ce o ocupase și mai nainte actualul nostru Archiepiscopiu în ierarchia bisericescă, au avut partea lor îndreptătită la acest îmbucurătoriu rezultat electoral; dar nu mai puțin decidătoriu a fost, cu privire la însemnătatea acestui act de alegere, și tendința generală, de a da și la această ocașiune o *dénuță expresiune aceluși simț de concordie și de soliditate*, care simț pururea e simțul cel mai viu în peptul fiecărui dintre noi. Acest spirit de concordie a împărtășit acestui act de alegere o importanță superióră, care, cum ne putem doră înaguli, aflase recunoscerea sa preînaltă în preînaltul act de confirmare.

Într-aceea speranțelor noastre s'au amestecat, cum trebuie să mărturisim, ici-colea și unele îndoieli și îngrijiri, cari vor fi aflat cauza lor în temerea, ca nu cumva acestui act curat bisericesc, afară din biserică să i-se dea o interpretatiune pelitică, ce nici că-i compete, nici că a fost intenționată. Spre mulțămirea noastră generală faptele au disipat aceste temeri. Totuș bucuos mă folosesc și de ocaziunea acesta solenă spre a intona, că cu câtă gelosie stăruim la conservarea drepturilor garantate prin legea bisericeii noastre naționale-autonome, tot cu atâta gelosie stăruim, că în sinul ei tendințelor politice să nu li-se dea loc. Și nu mă tem de a fi desmiuțit din partea pre venerațiilor noastre archiepiscopali, când declar, că noi nici când n'am pretins dela dănsii, ca să facă politica noastră, dar am pretins, și cred cu tot dreptul pretindem, ca în biserică să nu se facă politică de fel.

Ilustrisime, acest spirit străin politiceii, acest spirit curat bisericesc, acest spirit de dragoste creștină, de concordie și de solidaritate, este acel spirit binecuvântat, care ați Te conduce în scaunul Tău episcopesc.

Trecutul Ilustrității Tale ne este garanța pentru viitoriu. Noi am învățat a Te stima ca pe un bărbat de caracter ferm, ca pe un fiu asemenea adict bisericeii și poporului său; pe carele l'am aflat tot-deuna la postul său atunci, când era vorba de a împlini datorințe și care n'a făcut nici când un paș atunci, când era vorba de a vena onori și distincțiunii esteriore. Și de astă-dată neimpărțita încredere a diecesii Te-a cercat, așa dîcînd, în ascunsul modestei Tale nepretensivității, ca se-Ți deschidă un teren nou, lat și frumos de activitate. Diecesa a făcut acesta în firma și îndreptățita încredere, că înțelepța și salutarea activitate a Ilustrității Tale în linia primă va fi îndreptată spre cultivarea și conservarea acelui spirit de concordie, de care a fost însușită biserica la alegerea Ta și în carele ea va găsi puriurea garanța cea mai sigură a prosperării, vaței și puterii sale.

Alegerea Ilustrității Tale a întîmpinat aprobarea generală, completă mulțămire, nu numai în diecesă, ci în biserica întregă. După vechea dîcere: vócea poporului vócea lui Ddeu, acest fapt imbucurătoriu ne este o altă dovadă, că sórtea diecesei am depus'o în cele mai bune mâni. Și așa tóte felicitările noastre le pot împreuna într'o singură dorință: ceriul să-Ți destine în sănătatea neînfrîntă o verștă așa de frumósă și înaltă, ca aceea a fericitului Ioan cel bun, predecesorul Ilustrității Tale, ca estnod și însu-Ți să Te poți bucura de rezultatul servițiilor, ce ai să le faci bisericeii.

Deci, Vă rog Ddlor, să golim pocalul și se urăm: Ddeu să trăească pe iubitul nostru Episcop într'u mulți fericiti ani!"

Spicuiră istorice

(din Dr. Heinr. Franke: „Zur Geschichte Traians und seiner Zeitgenossen“ de P. Broștean).

(Continuare din Nr. 25).

Primul resbel al împăratului Traian contra Dacilor.

O parte din locuitori acestor ținuturi părăsise vetrele lor cu femeii și copiii, cu vitele mari și mici și emigraseră; mulți se înceară într'un riu, preste care voiau să fugă.

Romanii continuând mersul lor către porța de fer, se întâlnesc cu cavaleria Roxolanilor, cari deveniseră Romanilor înfricoșăți încă din luptele anterioare, i-pun pe fugă și străbat după multe greutăți prin pașurile muntose ocupate de Daci până ce ajunseră la riul Bistra în apropierea porței de fer, care forma cheia

de intrare în Transilvania. Numai o a doua bătălie putea să câștige armatei întregi trecerea prin această strîmtoare; Dacii sînt bătuiți, ér Traian să proclamă de soldații săi de imperator pentru a treia oră.

După luarea acestui paș era Sarmizegethusa, capitala Dacilor, periclitată. Să începuse lupta din amîndouă părțile cu o bravură straordinară, pentru că să scia, că o să fie lupta decisivă al acestui prim resbel înaintea porților cetății principale inimice, numite pe urmă *Ulpia Traiană*, ér astăzi *Grădiște (Várhely)*.

Acastă, a treia și cea mai sângerósă luptă a primului resbel dacic fusese éráș perdată pentru Daci, cari acuma fugiră în munți. Decebal, desperat de norocul său, își căută acuma scăparea în grația învingătorului, și îi trimise acestuia o solie din nobilimea dacilor, acoperită cu pălării, cari parte să aruncau lui la picioare, — parte își țineau ca prinsoneri mînile legate în dos, să rugau de pace și să promiteau a împlini tóte condițiunile cerute. Densul mai era apăsát și prin vestea primită, că atât soru-sa cât și cetatea importantă a cădút în mînile lui *Appius Maximus Norbanus* și a unui alt subbeliduce, și promitea a preda armele, mașinele și pre magistrii armamentelor, apoi a trimite pre toți desertorii români îndérét, derimând totodată și castrele și cetățile dacice. Mai departe să deobligă prin juramînt, că va părăsi ținuturile, ocupate pîn'aci dela popórele învecinate, și va avea tot acciași amici și inimiți cu Romanii. În fine trebuia să promită, că să va lăsa de obiceiul de pînă acuma și a numai atrage soldații și artiștii romani în serviciul său, și a-se retrage din tóte țerile ocupate de Romani. Totodată i-să sfătui a trimite o solie la senatul din Roma, spre a confirma pacea încheiată. Audenta încă au fost destul de dejositóre pentru tramiși, cari după depunerea armelor cu mînile legate apăreau ca nisce prinsoneri, vorbeau puține cuvinte de umilință, apoi să întórseră cu pacea confirmată și cu armele lor. Cea mai mare umilință însă i-se rezervase lui Decebal, carele trebui să călătoréscă la Traian, să-și depună armele, și să se arunce cu adorațiune la picioarele învingătorului.

Senatul decretă lui Traian titlul de „*Dacicus*“, cu care îl salutară soldații astfel, încât el d'aci înainte pînă la resbelul parthic să bucură de titulele de onor de: *Germanicus*, *Dacicus* și *Imperator IV*.

După reportarea învingerii înființă Traian lângă Sarmizegethusa o taberă fortificată, în care lăsă o parte din armata sa, pînă când celelalte locuri ale țerii cucerite încă să proveđu cu garnisóne. Apoi să reîntórna la Roma și intră în această cetate eternă cu un triumf solemn.

IV.

Al doilea resbel al împăratului Traian contra Dacilor.

Traian era convins, că prin încheerea păcii cu Decebal resbelul nu s'a finit și că amistițiul nu va

fi de o lungă durată, ci o făcu această pace, pătruns de un presimț, care-l îndemna să recunoască, că dînsul, ca un novit și ca un necunoscut pe tron nu putea rămînea înalt timp îndepărtat de acesta, fără a-și periclita pozițiunea sa, fiind scopul cel mai de aproape al rebelului ajuns și marginile imperiului către Dacia asigurate, er' dînsul caștigându-și dreptul la un triumf, prin care s'a întărit în opiniunea senatului și a poporului ca un bărbat corespunzător chemării sale sublime. Decebal, deși învins, totuși nu a rămas fără mijloace pentru continuarea rebelului, putend încă a-se retrage în părțile muntoase dinspre nord, und se părea neînvîngibil, și de unde el putea să-î conturbe pe Romani conținuți în posesiunea pacinică a Daciei. Densul prin această pace a căștigat timp, spre a-și restabili puterile, și se prepara sub ascuns pentru răsunare. Transilvania, teritoriul principal al Daciei, nu era încă nici atinsă de rebel, și încungurată de munți, forma o adevărată cetate, și era apărată de un popor numeros și de cel mai resboinic pe timpul acela. La acest simbure al țerei dacice, se mai adauga șesurile Moldovei și ale Munteniei, cari erau locuite de Sarmatii aliați astfel, încât Decebal mai dispunea afară de isvorele auxiliare, cari și-le căștigase prin viclenia și statornicia sa, încă totuși de o armată destul de înfricoșată. Că densul a fost aliat cu Parthii, reese din următoarea epistolă a lui Pliniu: „Apulejus, o Dómnice! un soldat care zace în tabera din *Nicomedia*, mi-a scris, că un anume *Callidromus*, fiind reținut de pitarii *Maxim* și *Dionisiu*, la cari s'a fost năimit el în serviciu, și-a luat refugiul la statua ta și adus înaintea autorității, ar fi mărturisit, că densul ar fi servit cândva lui *Laberius Maximus*, apoi ar fi fost pus în Mesia de *Susagus*, și din partea lui Decebal donat lui *Pacorus*, regelui *Partilor*, în a cărui serviciu ar fi stat densul mai mulți ani; după aceea a fugit d'acolo și a venit la *Nicomedia*. L'am lăsat să-l aducă înaintea mea, și fiind-că mărturisise toate cele împărtășite credeam de bine, să Ți-l trimit Ție. Acesta s'a întârziat, fiind-că trebuia să urmăresc după gemma sculptată cu portretul în ornatul regesc al lui *Pacorus*, care după mărturisirea lui i-s'a furat; căci mi-am fost propus, a-Ți trimite și această gemmă, decă s'ar fi aflat, precum i-Ți trimit pētra de rudă despre care susține densul, că ar fi adus-o din orașele *Partilor*. Ea e sigilată cu un inel, pe care se vede o trăsura cu patru cai”.

Pe de altă parte însă îi amenințiau Romanii cu nimicire, căci acestia aveau nu numai Bănatul în posesiunea lor, ci și pōrta de fer și chiar și Sarmizegethusa, cetatea principală a țerei și mai multe fortificări de munte erau ocupate de Romani. De aceea se nisuia Decebal să preveni pe Romani, și călea de multe ori condițiunile de pace, și completa armamentul, primia desertori romani în serviciile sale, repara taberile fortificate, însă distrase de mai înainte, ațita poporele învecinate în contra Romei, și se res-

buna asupra aceloră, cari mai înainte erau dușmanii lui și luă dela Isagii o parte din teritoriul lor, pentru că respinseră cererea lui, d'a intra cu densul în alianță.

Astfel Decebal se declară erăș de senat ca inamicul imperiului și Traian se puse încă odată în fruntea armatei române.

„Să nu vedă mai mult capitoliul triumfe gōle și tablori de victorii numai în aparință fantasmagorice, ci pe un Imperator, carele ne readuce gloria adevărată și durabilă. Er' decă un rege barbar (continuă Pliniu în sens profetic) ar merge în superbia și nebunia lui până acolo, ca să-și merite mânia și indignațiunea Ta, într'adevăr fie acela scutit printr'o mare îndepărtare s'au prin rîuri colosale, s'au prin munți înalți, el ar vedea aceste pedeci atât de slabe și de supuse eroismului Țeu, încât ar trebui să credă, că munții s'au cufundat, apele au secat, marea e înghețată și ca, nu flotele noastre, ci pământul nostru s'ar fi apropiat de densul. — Astfel ved eu deja ca prin viđiune unui triumf, nu încarcat cu țeri rēpitate și cu averile stōrse dela aliații săi, ci cu arme inimice și cu lanțurile regilor prinsioneri. Deja mi se presintă prin viđiune numele colosale ale conducătorilor de armate și figurile lor corespunzătoare acestor nume. Deja mi se pare, că ved carēle cumplite ale barbarilor încercate cu schele și pe fie-care dintre ei mergend cu mânia legate la esecutarea sorței lor; apoi pe Tine însuși într-o pozițiune grandioasă pe carul triumfal, deloc după națiunile subjugate, eră înaintea carului de victorie scutele îngăurite de însuși lovirile Tale. Dar nici partea din prăđi nu-ți va scāpa, care Ți-se cuvine ca comandante suprem al armatei; eră dacā cumva vreunul dintre regi ar cuteza a intra în luptă cu Tine, el s'ar retrage prin cāmpul întreg de bătălie și prin întreaga armată contrară, inspăimēntat de fulgerile, nu voi să Ție ale lāncilor Tale, nu! ci ale ochilor Ței amenințatori! Prin moderațiunea Ta de mai deunađi ai ajuns acolo, încât dacā odată pentru denmitatea imperiului erai constrins a incepe sau a repulsa rebelul, Tu atunci pāreai, că n'ai învins pentru de-a sērba un triumf, ci că ai sērbat un triumf, pentrucă ai învins!”

Starea sufletescă, în care se afla Traian la inceputul rebelului al II-lea dacic se cunoște din afirmațiunea sa, făcută de densul în acel timp: „Astfel să-mi ajute deii, a peface Dacia într'o provincie romană.”

El plecă în primăvara anului 104 d. Chr. la armata dacică spre Dunarea de jos, însoțit de *Adrian*, pe carele l'a fost denunit de comandante la legiunea primă *Minerviana* și de *Lusius Quietus*, carele în acest rebel își căștigă mare glorie. Esperințiile ultimului rebel au dovedit, că acest de acuma trebuia să se pōrte după un plan de tot deosebit. Bănatul asculta de Romani, cari prin o garnisonă puternică îl ținea astfel în respect, încât o parte mare a poporului îl părăsi pe Decebal și intră în serviciul de rebel la Romani. Atât pōrta de fer, cât și ce-

tatea principală erau încă ocupate de Romani; însă această poartă era unica intrare și se părea periculos pentru cuceritori, dacă această unică intrare în țară în cazul unei nenorociri ar trebui să fie totodată și unica poartă de eșire. N-ar putea ore popoarele Bănătuului în cazul acesta să cucerească poarta de fer și să închidă eșirea Romanilor bătuți? Astfel Traian să rezolvă a zidi mai încolo spre Orient încă o punte, și aceasta de pētră peste Dunăre, spre a putea ataca Transilvania deodată atât din spre Orient, cât și din partea occidentală. Aceste prevederi împreună cu părăsirea unei părți a supușilor săi, e probabil, că vor fi fost cauzele care l-au îndemnat pe Decebal a se ruga de pace. Fiind însă, că nu se putea îndupleca a răspunde la condițiunea cumplită, de a preda armata și persoana sa la grație și disgrăție, astfel începu el, a se pregăti pe față, își concentrează armata sa și trimisese proclamațiunii la popoarele învecinate, indemnându-le a face cauză comună contra Romei. El li-arătă precum că numai un rebel de apărare al întregului popor dacic ar putea să scape libertatea patriei comune și că părăsirea unei părți ar aduce celelalte în pericol de întregului perire.

(Va urma).

Excursiune geologică pe muntele Cozlariu dintre Brebul și Caransebeș.

(Schiță de Adrian Diaconu architect).

Călătorind dela Bocșa-montană spre Caransebeș, pentru a lua parte la întemplinarea P. S. Sale a noului Domn Episcop, și resolvându-mă pentru drumul ce merge dela Brebul peste dealul Cozlariu, formațiunea locurilor me îndemnă, să nu trec numai repede, ca pe drumul de fer, ci să me ocup puțin și cu esaminări geologice, arheologice, și cu — meditațiunii strategico — tractice.

Eșind din Brebul, și trecând riuleștiul Pogonici, la fontana cea situată la pōlele Cozlariului, mânătorul meu de cai să opri, ca să adape caii, er eu coborîndu-mă din căruță, mersei pedestru înainte spre înălțime.

Ploile cele multe din primăvara asta stricase rău drumul; dar și mai tare se vedeau roșe ripele și ogașele din apropiere.

Înălțimile Cozlariului sunt acoperite până sus la culme cu un năsip fin și curat de băuță (Quarz) și acest năsip muntean mi-au fost atras interesul încă din tinerețe, precând de-abca începusem să me ocup cu mineralogia și cu geologia. Voiam încă de pe atunci se știu, că: *cum au ajuns atâta putere de năsip sus pe culmea dealului?* — un năsip, ce numai prin erosiunea de băuță prin puterile hidraulice ale vre-unei ape curgătoare s'au putut forma. Ei, — dar sus pe Cozlariu nu numai că de presinte nu curge nici un riulețiu, ci nici fontăni orî izvōre nu se prea află, și vai de bietul cucuruz și oves, sēmēnat în acest năsip, dacă anul nu e destul de ploios.

Micile pāreie, ce se formēază în timp de ploie, chiar și când ar ploia orî și cât de tare, totuși rămān cu mult prea slabe ca se pōtă fi contribuit în mod esențial la formarea și adunarea de atâta multime de năsip

Nu rămāne deci altă aplicațiune, decât că:

1. „Sau că când-va, (pe timpul formațiunii geologice terțiare, orî și diluviale, adecă pe timpul potopului) au curs peste culmele de 368 metri ale Cozlariului un torente puternic, ce venea din munții rēsāriteni, atât pe

valea Timișului, cât și, (și încă deosebit) pe Valea Bistrei și a Sebeșului, care torente i-și avea cursul principal în direcțiune spre Lugos (nordvest) și numai din când în când trecea peste țermurul seu stēng, adecă peste dealurile dela apus de Caransebeș, (Dealul Andreonilor, Fața și „La scann“. Așadară peste Cozlariu au trecut numai un braț lateral al gigauticului riu diluvial, ce umplea pe atunci totă valea de astăzi a Timișului, și a cărui apă a fost mai mult decăt de 156 metri de înaltă peste suprafața de astăzi a Timișului (care e de 200 metri peste suprafața mării) adecă, cam ca cinci turnuri de biserică luate unul peste altul.

Torrentele, ce mergea peste Cozlariu, avem deci se ni-l închipuim ca o *inundațiune temporală*, dar foarte puternică; și precum de exemplu, apele Timișului de astăzi, când vin cu putere mare dela munte și-și părăsesc țermuri, umplând tot terenul inundat cu năsip și cu petriș, — tot așa s'au întemplat și cu apele gigauticului străbun de odinōră al Timișului, cu fluviul diluvial, respective cu brațul seu apusean, ce mergea peste Cozlariu.

Fragmentele de băuță, aduse dela munte, le-a mai frecat fin-finuț, și le-a depus pe nălțimile Cozlariului.

Acastă aședare a năsipului adus din munții rēsāriteni, s'au putut întempla numai sub următoarele împrejurări:

Fluviul diluvial a întemplat spre nord (adecă de cătră Lugos), un teren mai mōle, prin care în curēnd și-au putut săpa un curs. Dar brațul lui cel apusan, ce trecea peste Cozlariu, au aflat în cursul seu o vale, (Valea Pogoniciului de astăzi), carea de tōte lăturile era încungiurată cu munți mai înalți decăt Cozlariul însuși. Căci, precând vērful cel mai înalt al acestuia e numai de 368 metri, în sud de Delinești se rēdică *Telva Bobului* și *Măgura-mare*, nalte de câte 598 și 653 m., continuând catena munților sudici cu *Igazeul* (392) și *Telva cerbului* (477) de după Apadia și Valea-deni și apoi cu *Pētra-albă* (408 m.) delāngă Soceni și cu *Culmea* (365) dintră Ezeriș și Zorlent. Nici un punct pe acēsta margine nu e mai jos decăt Cozlariul.

La Zorlentul mare valea se strîntoresce la nord prin unii craci de deal, ce vin dela *Măgura Ruja* (Dealul *vinii* și *Dealul Glod*) și apoi la sud cu un alt crac ce se pōte considera ca continuare a *Culmei* și *Telvei* de cătră Ezeriș.

Și precum spre sud și vest, așa și spre nord, valea Brebului prin carea curge astăzi Pogoniciul, asemenea e încungiurată de o catenă de munți, cari toți sūnt mai înalți decăt Cozlariul (*Poiana măguri* 434 m. și *Măgura Ruja* 364 m.)

Apa fluviului diluvial, trecēnd peste Cozlariu, se versa în actuala vale a Pogoniciului ca în o caldare; căci se pōte constata cu totă siguranța, că acēstă vale mai nainte a fost închisă prin înălțimi și la gura ei dela Zorlentul-mare și dela Dezesci; și numai după sute, și pōte și mi de ani, i-a succes apei a-și rōde cu încetul cu încetul un curs liber spre apus, — a-și forma o poartă de eșire.

Dela Zorlent peste Brebu și până la Cozlariu, avem deci se ne închipuim în perioada diluvială un lac mare și afund, a cărui rēmășițe sūnt *Ritul-mare* delāngă Brebul și „Valea Pogoniciului“, Apele acestui lac diluvial adeseorî vor fi ajuns chiar lacurile unde vedem astăzi satele: Valeadeni (275 m.), Apadia (256 m.) și Delinești (266 m.). Ba se pōte afirma, luându-se în considerare mersul nivourilor straturilor terțiare-neogene, ca Valea Brebului nainte de diluviu va fi fost și mai afundă, decum o vedem noi astăzi. Torrentele diluvial i-și depunea bolorani și petrișul mai mare încă în actuala vale a Timișului; pe un iaz i-și depunea năsipul, și apoi în locul dintre Cozlariu și

Zorlenți i-și depunea celalalt material mai mole. *lut, pământ, noroi.*

Astfel fundul lacului trebuie să se fie înălțat mult în decursul timpului, și numai după-ace puternicul antecesor străbătu liber peste Zorlenț și Dezestți în câmpia Bănatului, numai de atunci încôci apa va fi spălat mult din materialul depus, regulându-și însuși patul seu, umplând cu mereuțul afundimile, și spălând și rodând unde i-și sta ceva în cale.

Asta e o concluziune, pentru a cărei probabilitate vorbește mult starea faptică geologică prezentă. Dar este cu puțință, că natura a porces și *altcum* la adunarea năsipului de pe Cozlariu, și anume în următorul mod.

(Va urma).

Discurs funebral

rostit în limba germană de preotul militariv Pavel
Boldea în Budapesta la 28 Iunie 1889.

„Privighéți și ve rugați, că nu știți
nici ziua nici ora morții“.

Noi stăm aicea, jalnici ascultători! înaintea rămășițelor pământesei ale domnului căpitan și profesor dela scótele ces. reg. de cadeți din Budapesta *Rade Radelič*, pe carele cruda mórte în flórea vieții, în al 35-lea an al etății și al 5-lea al fericitei sale căsătorii, așa curând și pe neașteptate l-a răpit din mijlocul nostru, încât abea ne vine a crede, încât tuturor ni-să pare numai ca un vis. Și totuș nu este vis, ci faptă împlinită, pentru-că căpitanul *Rade Radelič* numai este între cei vii. — El nu a avut timp să se pregătescă pentru calea veciniciiei, lui nu i-a fost dat a gusta din mângăerea împărțesirii cu santele taine, — și la el a trebuit să se împlinescă într-un mod atât de trist adevéruil santei scripturi: „*că mórtea vine pe neașteptate, nóptea ca un fur, atunci, când avem mai puțină grije*“. — Pentru acea „*privighéți și ve rugați, că nu știți nici ziua nici ora morții*“.

Domnedu a dăruit omului mare putere pe pământ. Dar unde e puterea omului, care se nu se înfingă înaintea morții? — Alexandru cel mare muri de câte-va picături de venin. Iuliu Cesar muri de pumnalele conjurațiilor. Luciu oratoriu renumit al Romanilor muri rostind o cuvântare cătră popor. Adormitul în Domnul muri deodată și pe neașteptate înaintea și în brațele colegilor sei. — Nesigură! nesigură este ziua cea mai de pe urmă, nesigură este ora morții noastre.

Despre nesiguratea morții în momentul acesta ne putem convinge mai bine, pentru-că noi stăm aicea înaintea aceluia, carele erî alaltă-erî ne strîngea atât de amicabil mâinile, și astăzi, astăzi trebuie să ne rugăm pentru el într-o altă lume și să strigăm: „*Domne, dă-i vecinică odihnă*“.

Din cele până aicea dise pētrunși de nestatornicia vieții, în loc să desperăm, mai bine să învățăm a petrece zilele vieții noastre în înțelepciune. — Decă ne aducem aminte de cuvintele Mântuitorului: „*Mai mare iubire nu are nimenea decât când i-și pune sufletul seu pentru frați*“; decă ne aducem aminte și de pretul supunerii și al ascultării, așa încât apostolul Pavel nu a avut și nu a putut să dică ceva mai mult despre Mântuitoriu decât că „*El a fost ascultătoriu până la mórte*“; cum dar ne am putea îndoi despre mântuirea răpausatului, carele până la mórte a fost atât de supus și ascultătoriu patriei și Înaltului Tron încât a murit în împlinirea oficiului seu. Fiene și nonă casul acesta de învăț, ca și noi nesciind nici ziua nici ora morții noastre prin rugăciune adevérată, prin împlinirea conscientiosă a oficiului nostru, și prin sacrificarea noastră pentru binele public, pentru patrie și pentru

Înaltul Tron, întotdeauna fiind pregătiți, în tot momentul fără frică să putem aștepta mórtea.

Și cu acest propus să ne despărțim și noi de fratele nostru rugându-ne pentru ertarea păcatelor lui, și cântându-i încă odată vecinica lui pomenire.

Varietăți.

Consistoriul plenariu al diecesei Caransebeșului în urma convocării lui prin Preasântitul Episcop diecesan s'a întrunit în Lunea trecută înfățișându-se peste tot 27 de asesori. În cuvântarea de deschidere Preasântia Sa Domnul Episcop diecesan a accentuat înainte de tóte, ca să aducem mulțămire lui Dđeu, pentru-că ne-a ajutat să vedem astăzi îndeplinite tóte lucrările premergătóre întregirei scaunului arhieresc al Episcopiei veduvite a Caransebeșului și anume: votul aprópe unanim al sinodului eparchial electoral pré înalt aprobat, actul consăcărării sevărșit după prescisele santei noastre biseriei și în fine intronisațiunea efeptuită în mod canonic și legal. Fînd astfel Episcopia Caransebeșului acum întregită Preasântia Sa crede a fi sosit momentul, ca cu puteri împreunate să începem la realisarea marei noastre probleme, a căreia scop nu este altul, decât binele și fericirea biseriei și credincioșilor ei în tóte privințele, și spre ajungerea scopului acestuia cere sucursul și sprijinul eparchieilor sei. După acestea Preasântia Sa dând spre-siune simțului de pietate și aducere aminte de primul, bunul și meritatul în Domnul adormitul Episcop Ioan Popasu prin cuvintele *în recă pomenirea lui*, — la ce toți membrii Consistoriului sculându-se repețesc aceste cuvinte, — mulțămind mai departe Prea Cuvioșiei Sale părintelui protosinzel episcopesc Filaret Musta pentru conducerea eparchiei pe timpul veduviei scaunului episcopesc, asemenea mulțămesce Preasântia Sa și tuturor asesorilor cons. pentru activitatea lor neîntreruptă în acest timp și în fine salută pe asesorii consistoriali veniți la acéstă ședință în număr atât de frumos. După acestea s'a pertractat obiectele avisele competenței Consistoriului plenariu, după a căror resolvire Consistoriul s'a desfăcut în senatele singulare, tinându-se ședința senatului bisericesc imediat după Consistoriul plenariu, érá cea a senatului epítropesc după améđi, în fine cea a senatului scolariu Marți înainte de améđi.

Eminescu. Comitetul societății „România literară“ rógă pe diarele române să publice, că acest comitet a decís să deschidă liste de subscripțiuni pentru ridicarea unei statue lui Eminescu. După cum sântem informați, dl Titu Maiorescu e hotărît a scóte după vacanțe o edițiune, în care să fie cuprinse tóte operile lui Eminescu, atât cele poetice, cât și în prosă, precum și cele politice, publicate în diversele diare de repozatul poet și mai cu sémă cele din „*Timpul*“. Săptămána trecută a apărut un studiu critic asupra lui Eminescu, datorit penei lui Corneliu V. Botez, student al facultății de drept din capitală și redactor al părții literare dela „*Revista literară*“. Acéstă broșură să vinde în folosul statuei, ce se va ridica lui Eminescu.

Doctor în sánta teologie. Domnul *Demetriu Barbu* din Pecca-română, stipendist al eparchiei Aradului, a fost promovat zilele trecute prin facultatea teologică din Cernăuți la rangul de doctor în sánta teologie. Felicităm pre noul doctor, și îi dorim cel mai bun succes pre cariera, ce și-a ales.

Procurătura regescă de stat din Arad a intentat proces contra unui anumit Virgiliu Miculescu din Secusigă pentru calumnierea preoțiunii noastre prin un articol publicat în foia magiară „*Arad és Vidéke*“. Afacerea acéstă s'a pertractat în 5 17 l. c. și inculpatul neprezentându-se a fost condamnat în absență la 4 luni închisóre, trei sute florini muleță în bani și la suportarea speselor procesuale.

Post vacant de învățătoriu. *Nicolau Vuian*, învățătorul dela școala comunală română din *Homolița*, protopresbiteratul Panciovei, comitatul Torontal, a adormit în Domnul în 1 Iuliu st. n. a. c. Doritorii de a ocupa acest post de învățătoriu la școala comunală română din *Homolița*, sunt poftiți a-și subșterne recursurile inspectorului reg. de școle din *Becicherecul mare*, unde se pot informa și despre dotațiune. Uzdin. 23. Iuliu 1889. *Trifon Miclea*, protopresbiter.

Cas de morțe. Tinărul *Eugen I. Fuschita* fost pedagog — după un morb greu de două luni, ș-au dat nobilul suflet în mâna creatorului Marți dimineața la 8 ore în 27 Iunie (9 Iulie) în etate de 19 $\frac{1}{2}$ ani. Rămășițele pământesci ale scumpului tinăr sau aședat Mercuri în 28 Iunie (10 Iulie) la 5 ore post meridiane după ritul gr. or. rom. în cimiteriul din *Caransebeș*. La inmormântare au luat parte tinerimea pedagogică. — Așa au participat încă alți mulți Domni cunoscuți și amici de ai săi, cărora le mulțămim sincer. Pre tinărul susnumit îl deplâng fără de mângăere, ca tată: Ioan, ca mamă: Anna, ca frați: Alesandru, Iosif, Ioan, Aurel, Costi și Traian, ca surori: Rosa și Maria dimpreună cu alte multe rudeni. Fie-î țărina ușoră și memoria binecuvântată.

Concurs.

Pentru întregirea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din comuna *Cerna* protopresbiteratul *Jebelului* se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „*Foia diecesană*“.

Emolumentele sunt:

1. În bani gata 80 fl. v. a.
2. Pentru conferință 10 fl.
3. Pentru scripturistică 12 fl.
4. 50 chile de clisă.
5. 50 chile de sare.
6. 10 chile lumini.
7. 36 metri de lemne, din care are a se încălzi și școala.
8. 16 Htl. de grâu și 16 Htl. de cucuruz.
9. 4 $\frac{1}{2}$ jugere pământ arătoriu.
10. Cortel liber cu grădină pentru legumi.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și trâmite recursurile provădate cu documentele prescise oficiului protopresbiteratului în *Jebel* până la termenul anumit, având a se presenta în vre-o Duminecă sau sârbătoare în s. biserică pentru de a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Cerna, în 1 Iulie 1889.

[25] 1—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din *Dragșina* protopresbiteratul *Jebelului* se escrie concurs până la 20 August a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 150 fl. 51 cr. v. a.
2. 20 meți de grâu și 10 meți de cucuruz.
3. 5 jugere de pământ arătoriu.
4. Pentru lemne 24 fl. din care are a se încălzi și școala.
5. Cortel liber cu un juger de grădină intravilană.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și trimite recursurile provădate cu documintele prescise la oficiul protopresbiteratului în *Jebelului* până la termenul sus indicat.

În fine învățătoriu ales va fi îndatorat a purta socotelele bisericesci și ale cultului precum și alte agende școlare. Cătră acesta recurenții sunt poftiți a se presenta

în vre-o Duminecă sau sârbătoare în s. biserică spre a-și arăta desteritatea în cântare și tipic.

Dragșina, în 9 Iulie 1889.

[26] 1—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresbiterul districtual.

Concurs.

Pentru îndeplinirea postului de învățătoriu la școala com. din *Șopotul vechiu*, cu limba de propunere „română și magiară“ se escrie concurs. Cu acest post sunt legate următoarele emoluminte:

1. Salariul 300 fl.
2. Lemne de încălzit 12 metri cubici.
3. Locuință curată cu grădină de bucătărie.

Recursurile pentru acest post timbrate și instruate în înțelesul legii și compuse în limba magiară sunt a se adresa înaltului Ministeriu r. u. de culte și instrucțiune și de a se subșterne comitetului administrativ al comitatului *Caras-Severin* în *Lugoș* până la 20 August nou. a. c. Învățătoriu are a provădea și postul de cantor la biserică gr. or. română din loc.

Șopotul vechiu, în 17 Iulie 1889.

[27] 1—3

Pavel Popovici,
notariu.

Petru Zunia,
primariu.

Concurs.

În urmarea ordinațiunei Venerab. Cosistoriului diecesan din 1/13 Martie a. c. Nr. 98 Șc. se escrie concurs pentru ocuparea postului de învățătoriu la școala confesională gr. or. română din *Apadia* protopresbiteratul *Caransebeșului* cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „*Foia diecesană*“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. Salariul în bani 103 fl. v. a.
2. Douăzeci meți cucuruz în bobe.
3. Două jugere de pământ arătoriu.
4. Opt orgii lemne, din care este a se încălzi și școala.
5. Ciucideci-și-șese klgr. slănină prețuită în bani 40 fl. v. a.
6. Treideci-și-trei klgr. sare prețuită în bani 3 fl. 30 cr.
7. Dece fonți de lumini prețuite în bani 4 fl.
8. Pentru conferințele învățătoresci 10 fl.
9. Paușal pentru scripturistică 5 fl.

Cei-ce doresc a ocupa acest post sunt poftiți a trimite recursurile lor adresate comitetului parochial și instruate conform stat. organ. și a regulamentelor esistente în vigore la P. On. Domn protopresbiter tractual în *Caransebeș* până la termenul indigitat.

Apadia, din ședința comitetului parochial ținută în 30 Aprilie 1889.

[28] 1—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu protopresbiterul tractual.

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din *Pogănesci*, protopresbiteratul *Făgetului*, comitatul *Caras-Severin*, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

1. În bani gata 200 fl.
2. 9 hectolitre grâu și 9 hectolitre cucuruz în natură.
3. Pentru scripturistică 3 fl.
4. Pentru conferințe 6 fl.
5. Pentru curățitul și încălzitul școlii 6 fl.
6. Dela inmormântări, unde va fi poftit 20 cr.
7. Locuința liberă în edificiul școlii cu $\frac{1}{2}$ juger de grădină și un juger estravilan.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și trimite re-cursele provădute cu documentele prescrise și adresate comitetului parochial din Pogănesci la oficiul protopresbiteral gr. or. român al Făgetului până la terminul deschis.

Recurenții sunt poftiți a se presenta în vre-o Duminecă sêu sêrbătore spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipic.

Pogănesci, în 29 Iunie 1889.

[29] 1—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu* protopresbiter tractual.

Concurs.

Pentru întregirea postului vacant de *încetătoriu* la școala confesională din *Voivodint*, în comitatul Timișului protopresbiteratul *Vêrșetului* sê escric concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Fôia diecesană”.

Emolumentele sânt:

1. În bani gata 126 fl. v. a.
2. 50 chilo de slănină 25 fl.
3. 25 chilo de sare 3 fl.
4. 6 chilo de lumină 2 fl.
5. 4 orgii lemne în natură 40 fl.
6. Pentru scripturistică 4 fl.
7. Pentru conferințe 10 fl.
8. 15 măji metrice grâu în natură.
9. 14 măji metrice cucuruz în natură.
10. 2 jugere pământ arătură și livadă.
11. 3/4 jugere grădină estravilană.
12. Cortel cu grădină de legume.
13. Dela înmormântări, unde este poftit 20 cr.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și trimite re-cursele provădute cu documentele prescrise și adresate comitetului parochial din Voivodint la oficiul protopresbiteral în *Mercina* posta ultimă *Varadia* până la terminul anumit având a-se presenta în o Duminecă sau sêrbătore pentru de a-și arêta desteritatea în cântare și tipic.

Voivodint, 26 Iunie v. 1889.

[22] 2—3

În conțelegere cu mine
Ioan Popovici m. p.,
protopresbiter.

Concurs.

Pentru întregirea postului de *încetător* vacant la școala de fetițe din *Voivodint* comitatul Timișului protopresbiteratul *Vêrșetului* sê escric concurs cu terminul de șese săptămâni dela prima publicare în „Fôia diecesană”.

Emolumentele sânt:

1. În bani gata 300 fl. v. a.
2. 4 orgii de lemne 40 fl.
3. Pentru conferințe 10 fl.
4. Scripturistica.
5. Cortel natural.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și trimite re-cursele provădute cu documentele prescrise și adresate comitetului parochial din Voivodint la oficiul protopresbiteral în *Mercina* posta ultimă *Varadia* până la terminul anunțat.

Voivodint, 26 Iunie v. 1889.

[23] 2—3

În conțelegere cu mine
Ioan Popovici m. p.,
protopresbiter.

Concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc la școala confesională gr. or. română din *Coșteiu*, protopresbiteratul

Făgetului, cottul Caras-Severin, sê escric concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt:

1. În bani gata 150 fl. v. a.
2. 31 hectolitre cucuruz de bômbe în natură.
3. Pentru scripturistica 2 fl.
4. Pentru conferințe 5 fl.
5. Pentru servitoriu școlii 6 fl.
6. 32 metri de lemne în natură.
7. Locuință liberă în edificiul școlii cu 1 juger de grădină.

Doritorii de a ocupa acest post au a-și trimite re-cursele provădute cu documentele prescrise și adresate comitetului parochial din Coșteiu la oficiul protopresbiteral gr. or. rom. al Făgetului până la terminul deschis.

Recurenții sânt poftiți a se presenta în vre-o Duminecă sêu sêrbătore spre a-și arêta desteritatea în cântare și tipic.

Coșteiu, în 18 Iunie 1889.

[21] 3—3

Comitetul parochial.

În conțelegere cu mine: *Sebastian Olariu* m. p. protopresbiter tractual.

Concurs.

Conform ordinațiunei venerab. consistoriu de dato 24 Maiu a. c. Nr. 582, prin acêta sê escric concurs pentru deplinirea parochiei vacante de cl. II. din comuna *Denta* — protopresbiteratul *Ciacovei*, — comitatul Timiș; cu termin de alegere pe 30 Iuliu vechiu a. c.

Emolumentele sânt: o sesiune parochială, începând cu anul economic 1890/91, ér pe anul 1889/90 arênda sesiunei în suma de 385 fl. v. a., din care sumă are a solvi preotul contribuția regescă și ecuivalentul.

Birul parochial dela 200 case, și stola usuată și anune: dela o sesiune 60 oche de grâu, ér dela jelerii numai cu casa 5 oche; dela molitvă 30 cr., pomenirea mortului 6 săptămâni 60 cr., fără casă parochială.

Doritorii de a ocupa acêstă parochie sânt aviași, ca re-cursele lor instruate conform dispozițiunilor statutului organic și a regulamentului pentru parochii, adresate comitetului parochial, sê le subșternă Preaonoratului Domn Paul Miulescu, protopresbiter în *Ciacova*; ér până la terminul defipt sê se presente în biserica din *Denta* spre a-și arêta desteritatea în cântare și cuvântări bisericesci.

Denta, în 14 Iunie 1889.

[20] 3—3

Pentru comitetul parochial:
Paul Miulescu m. p.
protopresbiter și ass. const. metr.

Licitațiune minuendă.

Pentru acoperirea bisericii gr. or. rom. din Moldova-nouă cu aramă sê escric concurs prin licitațiune minuendă și anumit:

1. Pentru lucrul tincheriului (caldărașului) dela suma de 300 fl. v. a.
2. Pentru lucrul lemnariului și a zidariului dela suma de 100 fl. v. a.

Materialul necesariu l va procura biserica însași.

Terminul licitațiunei sê defige pe ziua de 11 August st. n. a. c.

Domnii măestrui, cari voesc a primi acêstă lucrare sânt poftiți a se înfășișa în acêstă comună, unde li se va presenta proiectul de contract și specificaciunea de măsurii, după care vor fi obligați a efectui lucrul.

Moldova-nouă, în 7 19 Iulie 1889.

[24] 1—2

Ioan Savu m. p.,
președintele comitetului parochial.